

Fra halekupering til hele haler

Fagligt Nyt 2020

Joachim Clausen, svineproducent

Helle Lahrmann, teamleder

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hele haler

Hvem er Joachim Clausen?

26 år

Uddannet agrarøkonom

Købte den første ejendom som 21-årig

600 årssøer

21.000 slagtesvin

Fordelt på flere sites, forskellige stityper og ventilation

UK og hangriseproducent

Tørfoder til søer og smågrise – vådfoder til slagtesvin

Hele Haler – hele livet – flere stityper
Ingen ændring i belægningsgrad

Hvorfor meldte jeg mig til at deltage i dette forsøg?

Havde gået med tanker om at undlade kupering

Vil danne mine egne erfaringer

Var det nødvendigt at kupere – eller var det gammel vane?

Hvor mange havde prøvet at lade være? 😊

Forbrugeren i Danmark forventer det

Inden opstart

Anlægstjek

- Ventilation
 - Tilpasning af minimumsventilation
- Foderanlæg
- Stipladser

Sundhedstjek

- Forrum
- Sektionering
- Arbejdsgang

Hvilke overvejelser gjorde jeg inden opstart i juli 2018?

Glædede mig til at starte forsøget

Var opsat på, at det skulle lykkes

Vi skulle være meget OBS på grisene og faciliteter

Vi startede med to ugehold (uge 24-25)

Skulle følges 18 uger efter fravænning

Derefter stoppede jeg helt med at klippe haler

Skiftende rode/beskæftigelsesmateriale

Hvilke alderstrin er værst?

Sidste halvdel i klimastalden

Første tre uger i slagtesvinestalden

Hvorfor det ?

Halebid efter sortering af

Influenza – hvad sker der så?

Blev hårdt ramt af influenza på det ene site

Førte til mange halebid

Salt og MgO blev sat op i mineralblandingen

Ved halebid

Betændte haler behandles

To ud af ti grise med halebid skal i behandling

Stoppes tidligt – ellers i sygesti

Håndtere langt de fleste i stien

Én bider i stien kan give halebid til 15 andre grise

- Bidere kan godt gå sammen
- Ingen specifikke kendetegn ved bidere

Mine erfaringer

Skiftende rodematerialer: rebspande, papirsæk med fyld, strøelse

Find grisen, der bider

Kig efter hængende haler

Sæt ind ved små skader på spidsen af den lange hale

Små skader – nemmere at hele end bid på en kuperet hale

Nemmere at se udbrud ved lange haler end ved kuperede haler

Opmærksomhed

Er produktiviteten påvirket?

NEJ

1. halvår 2020:

Klimastalde: 1,8-2,2 % døde

Slagtesvinestalde: 2,5-2,9 % døde

Daglig tilvækst over 1050 gram

Foderudnyttelse reference på 2,44FE/kg tilvækst

Fremtiden

Fortsæt med hale haler?

Ændringer?

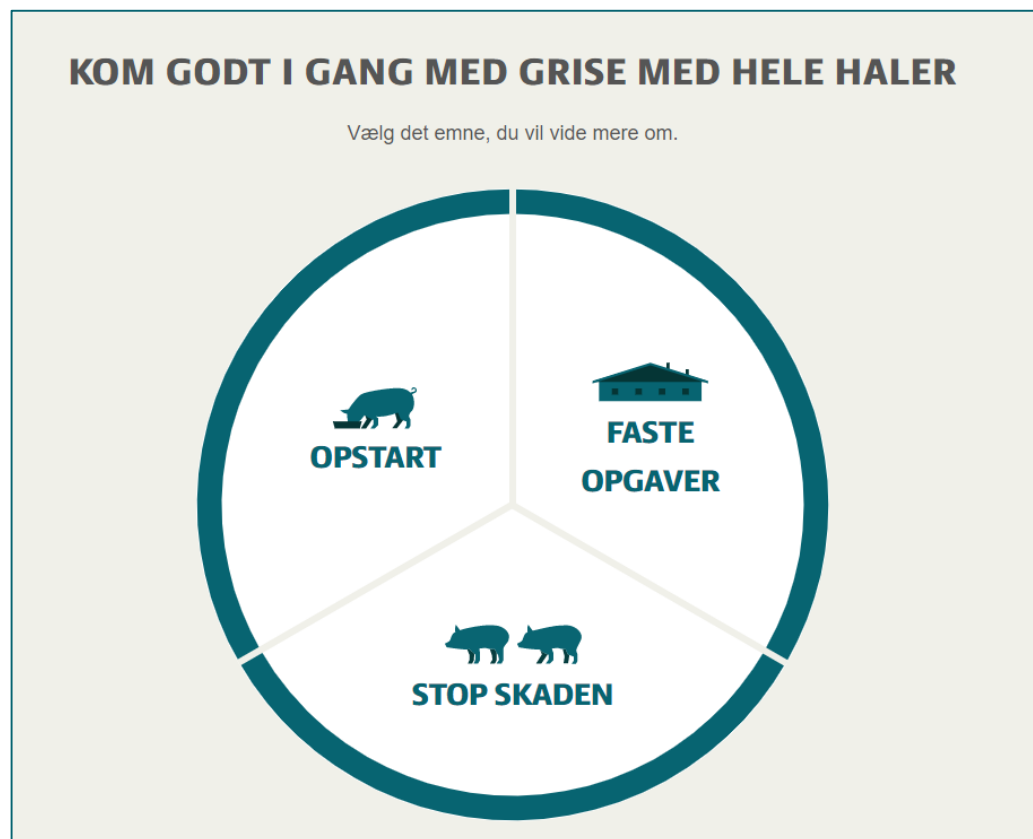
Nye tiltag

Pris / tilfredshedsfølelse

Nyt - Elektronisk Haleguide

Nyeste viden fra forskning og praksis er samlet i en helt ny elektronisk haleguide.

DAGLIGT TILSYN

Hver dag skal du lave et grundigt tilsyn i alle stier, hvor grisene, foderet, vandet og beskæftigelsesmaterialer efterses. Foder og vand skal justeres efter behov. Desuden skal du tage hånd om syge grise og tildele beskæftigelsesmateriale som f.eks. halm.

! DRIFTSPROBLEMER – TO DAGLIGE TILSYN

Du skal tilse grisene to gange om dagen, hvis du har driftsproblemer i staldanlægget – for eksempel halebidte grise, stop i foderanlægget, svineri, strømudfald eller lignende.

I stier med halebidte grise skal du tjekke, om der stadig er friske sår, eller om sårene er ved at hele. Hvis der er friske sår, skal du iværksætte yderligere tiltag for at stoppe halebid.

! OPDAG HALESKADER TIDLIGT

Den nemmeste måde at opdage haleskader på er ved at se på halepositionen. Ser du hængende haler i stien, så undersøg om halespidserne er beskadigede. Er halespidserne beskadigede, skal du gøre noget for at stoppe halebidsadfærden. Erfaringer viser, at det er meget nemmere at stoppe halebidsadfærden, hvis der sættes tidligt ind.

> **EFFEKTFULDE TILTAG VED HALEBID - LÆS MERE**

HALEPOSITUR AFSLØRER HALEBID

Fra halekupering til hele haler

- Lav et anlægstjek
 - Risikovurdering før halekupering
 - Produktionskoncept slagtesvin
- Hent inspiration i haleguiden til nye arbejdsrutiner
- Træn medarbejderne i at se de hængende haler med sår

Tjekliste fra risikovurdering

DRIFTSLEDELSE – "OM HALER"

Er der forhold omkring driftsledelse vedrørende halebid, der giver udfordringer i besætningen?

JA ☐ NEJ ☐

Tjek, at der er en strategi for handling, ved tegn på begyndende halebidning og at personalet ved, hvordan de skal gribe ind

Hvis der opstår halebid, er det vigtigt at opdage det hurtigt, så antallet af grise, der bides, og alvorligheden af halebidene begrænses.

Personalet – også dem der passer grisene i weekenden – skal kende tegnene på halebid og være bekendt med besættens strategi for, hvordan et begyndende udbrud af halebid i en sti skal håndteres.

Den besættingsansvarlige skal opfylde kravet om uddannelse, dvs. gennemført landbrugsuddannelse eller supplerende kursus i dyrevelfærd.

Tjek, om grisene har hængende eller gemte haler

Har du restriktiv vådfodring, så er det i forbindelse med fodring nemt at se, om der er grise med "hængende haler."

Har du fodring efter ædelyst, er det ikke til at se alle haler fra gangen, og derfor bør du finde en rutine, hvor du kan kontrollere haler. Det kan være samtidig med normal inspektion af grise og sti, men husk at afsætte tid til at holde fokus på netop halerne i løbet af denne inspektion.

Grisene kan godt sænke halen i en situation, hvor de pludseligt bliver utrygge. F.eks. når du kommer ind i stien eller står i nabostien – men de skal hæve halen igen.

Hvis der er én eller flere grise i stien med hængende eller gemte ha-

TJEN MERE PER SLAGTESVIN

PRODUKTIONSKONCEPT SLAGTESVIN ØGER DIN INDTJENING PÅ SLAGTESVIN

Højere DB per slagtesvin er resultatet for de deltagende besætninger i projektet 'Produktionskoncept slagtesvin'. Det positive resultat er blandt andet opnået ved en øget motivation hos deltagerne, der især kommer fra opstartsbesøg og opfølgning gennem hele forløbet.

Med erfaring fra tidligere projekter om rådgivning og fokus på gode arbejdsrutiner har 'Produktionskoncept slagtesvin' udviklet et forløb, der skal være med til at hæve rentabiliteten for de danske slagtesvineproducenter.

Her på siden kan du læse mere om projektet og følge med i resultaterne. Hvis du ønsker at deltage, så kan du se, hvilke krav, du skal opfylde for at komme med.

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra
SEGES Svineproduktion på
www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion